

DAVACI : MÜJGAN BILGEN ÖZEN

VEKİL : Av. Ahmet Ufuk ÖZEN
UETS adresi vardır.

DAVALI : Türkiye Noterler Birliği Başkanlığı

VEKİL : Av. Gökçe ARTAR KUTLU
UETS adresi vardır.

DAVANIN KONUSU :

Türkiye Noterler Birliği tarafından yayınlanan 21/03/2014 tarih ve 2 sayılı Genelge'de yer alan "Okuma yazma bilen/imza atabilen görme engellilerin onaylama ekinde yapılacak işlemlerde iki tanık bulundurma zorunluluğunun aranmamasına, ilgilinin talebi halinde işlemin iki tanık huzurunda yapılmasına" düzenlemesinin iptali istenilmektedir.

DAVACININ DİLLERİ :

Davacı, görme engelli olarak Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nda 20 yıldır avukatlık yaptığını, devletin bir çok kademesinde tanık bulundurma zorunluluğu olmadan imza atarak Bakanlık temsil ettiğini, noterdeki onaylama ekinde yapılacak işlemlerde iki tanıkla işlem yapmaya zorlanmasının kabul edilemeyeceğini, Görme Engelliler Federasyonu, Adalet Bakanlığı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın konu ile ilgili çalışma grubundaki görüşlerinin, imza atabilen/okuma yazma bilen görme engellilerin onaylama ve düzenleme ekindeki işlemlerde ayırım yapılmadan tanık bulundurma zorunluluğunun kaldırılması yönünde olduğunu, 1512 sayılı Noterlik Kanunu'nun 73. maddesinde düzenleme ve onaylama işlemlerinde ayırım yapmaksızın tanık bulundurmayı engellinin istemine bıraktığı, Borçlar Kanunu'nda da bu yönde düzenleme olduğu, konu ile ilgili bir çok Yargıtay kararı olduğu, Engelli Hakları Komitesi'nin 09/04/2019 tarihli Türkiye raporunda da dava konusu düzenlemenin eleştirildiği, günümüz teknolojisinin görme engellilere herhangi bir belgeyi kimsenin yardımı olmadan okuma ve inceleme olanağı verdiğini, görme engellilerin ayırt etme gücünün varlığı da kabul ediliyorken aksi yönde düzenleme ile tanık bulundurma zorunluluğu getirilmesinin eşitsizlik, erişilebilirlik, yasa önünde eşit tanınma, adalete erişim ilkelerine açıkça aykırı olduğu, istemine bırakılması gerektiği, dava konusu edilen Genelge düzenlemesinin 12/06/2019 tarih ve Nolu genelgede varlığını aynı ekinde koruyarak sürdürdüğünü, iptal davası açıldıktan sonra Genelge içeriği değiştirilmeden sadece isminin değiştirildiği, hem 2014/2 sayılı hem de 2019/5 sayılı genelgede yer alan görme engelli kişilerin noterlik işlemi yaparken sadece onaylama ekindeki işlemler bakımından tercihlerine göre tanık bulunduracaklarına ilişkin düzenlemenin Kanuna aykırı olduğu ileri sürülmektedir.

DAVALININ SAVUNMASI :

Dava konusu Genelge'nin 12/06/2019 tarih ve 5 sayılı birle tirilmi Genelge ile yürürlükten kaldırılmı olması sebebiyle davanın reddi gerekti i, her ne kadar görme engelli davacı okuma-yazma bildi ini iddia etmekte ise de; görme engeli nedeniyle Braille alfabesi kullanılarak hazırlanan evrakı okuma imkanına sahip olup, noter tarafından latin alfabesi kullanılarak kabartısız halde A4 ka ıda düzenlenen evrakı okuma imkanı fiilen bulunmadı ı, kanunda kastedilenin de noter tarafından hazırlanan evrakın okunması oldu u, davacı tarafından yapılmak istenen noterlik i leminin 1512 sayılı Kanun'un 89. maddesi uyarınca düzenleme ekinde yapılması zorunlu tutulan i lemlerden oldu undan tanık artı arandı ı, zira görme engelli davacı tarafından noterlikçe hazırlanan i lemin okunmasının fiilen mümkün olmadı ı, amacın ilgililerin iradelerinin evraka do ru aktarılması oldu u, herhangi bir ayrımcılık ya da mevzuata aykırılık olmadı ı savunulmaktadır.

DANI TAY TETK K HÂK M : Sümeyra ÖZGEN

DÜ ÜNCES : Dava konusu düzenlemenin iptali gerekti i dü ünülmektedir.

DANI TAY SAVCISI : Hasan ÇE ND R

DÜ ÜNCES : Dava, Türkiye Noterler Birli i tarafından yayınlanan, 21/03/2014 tarih ve 2 sayılı Genelge'de yer alan "Görme engellilerin tüm i lemlerinin düzenleme olarak yapılması uygulamasının de i tirilerek, okuma yazma bilen/imza atabilen görme engellilerin onaylama ekinde yapılacak i lemlerde iki tanık bulundurma zorunlulu unun aranmamasına, ilgilinin talebi halinde ise i lemin iki tanık huzurunda yapılmasına" ekindeki düzenlemenin iptali istemiyle açılmı tır.

Davaya katılma talebinde bulunan, Türkiye Körler Federasyonu Ba kanlı ının, Görme Engelli Evrensel Hukukçular Derne i ile Türkiye Barolar Birli inin; Türkiye Noterler Birli inin, dava konusu i lemine kar ı tek ba larına dava açma haklarına sahip oldukları, bu ba lamda anılan tüzel ki iliklerce bu hakkın kullanılmamı olmasının ba lı ba ına ilgilisi tarafından açılmı bir davaya müdahil olma taleplerinin kabul edilmemesi sonucunu do urmaması gerekti i dü ünülmektedir.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun "Fer'i müdahale" ba lıklı 66. maddesinde düzenlenen; üçüncü ki inin, davayı kazanmasında hukukî yararı bulunan taraf yanında ve ona yardımcı olmak amacıyla, tahkikat sona erinceye kadar, fer'i müdahil olarak davada yer alabilece i kuralı uyarınca, Türkiye Körler Federasyonu Ba kanlı ının, Görme Engelli Evrensel Hukukçular Derne i ile Türkiye Barolar Birli inin, davacı yanında davaya müdahale artlarının olu ması nedeniyle davaya katılmaları mümkün oldu undan anılan tüzel ki iliklerin davacı yanında davaya katılma istemlerinin kabul edilmelerine engel bir durum bulunmadı ı sonucuna varılmaktadır.

Buna kar ılıklı, anılan usulü durumun Dairece kabul görmedi i anla ıldı ndan esas bakımından konu de erlendirildi inde; dava konusu düzenlemenin yer aldı ı 21/03/2014 tarih ve

T.C.
DANI TAY
SEKİZİNCİ DAİRE

Esas No : 2019/4831

Karar No : 2024/1405

2 sayılı Genelge'nin 12/06/2019 tarih ve 5 sayılı birle tirilmi Genelge ile yürürlükten kaldırıldı ı anla ıldı ndan iptal istemi hakkında karar verilmesine yer olmadı ına karar verilmesi gerekti i dü ünülmektedir.

TÜRK M LLET ADINA

Karar veren Danı tay Sekizinci Dairesince duru ma için taraflara önceden bildirilen 13/03/2024 tarihinde, davacı vekilleri Av. Ahmet Ufuk Özen, Av. erif Ali Mutlu, Av. Olgun Yılmaz, Av. Osman Sezer ve davalı idare vekili Av. Gökçe Artar Kutlu'nun geldi i, Danı tay Savcısının hazır oldu u görülmekle, açık duru maya ba landı. Taraflara usulüne uygun olarak söz verilerek dinlendikten ve Danı tay Savcısının dü üncesi alındıktan sonra taraflara son kez söz verilip, duru ma tamamlandı. Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gere i görü üldü:

HUKUK SÜREÇ :

Türkiye Noterler Birli i'nin 21/03/2014 tarih ve 2 sayılı Genelgesinde okuryazar olmayan veya fiziki engelleri sebebiyle imza atmaya muktedir olmayan kimselerin mühür veya bir alet veya parmak izi kullanmak suretiyle yapacakları hukuki i lemleri içeren belgelerin noterler tarafından düzenleme ekinde yapılmasına karar verilmi tir.

Söz konusu Genelgede 2018 yılında yapılan de i iklik ile "okuma yazma bilen/imza atabilen görme engellilerin onaylama ekinde yapılacak i lemlerde iki tanık bulundurma zorunlulu unun aranmamasına, ilgilinin talebi halinde ise i lemin iki tanık huzurunda yapılmasına" kuralı yer almı tır.

Davacı tarafından, 19/03/2019 tarihinde zmir 7. Noterli inde görev ta ınmaz satı ı için vekaletname çıkarmak istedi ini, ancak zmir 7. Noterinin Türkiye Noterler Birli i'nin 21/03/2014 tarih ve 2 sayılı Genelgesini gerekçe göstererek, görme engeli vatanda ların düzenleme ekinde yapacakları i lemlerde iki tanık huzurunda bulundurulmasının zorunluluk olarak düzenlendi ini, bu nedenle iki tanık bulundurulmadan i lem yapamayaca ını belirtmesi üzerine, 21/03/2014 tarih ve 2 sayılı Genelge ile noterdeki onaylama ekinde yapılacak i lemler dı ndaki i lemlerde iki tanıkla i lem yapmaya zorlanmasının hukuka ve mevzuata aykırı oldu u belirtilerek i bu dava açılmı tır.

Dava devam etmekte iken, Türkiye Noterler Birli i'nin 12/06/2019 tarih ve 2019/5 sayılı Genelgesi düzenlenmi tir. Türkiye Noterler Birli i'nin 12/06/2019 tarih ve 2019/5 sayılı Genelgesi'nde,

"e) Görme engellilerin tüm i lemlerinin düzenleme yapılması uygulamasının kaldırıldı ı, onaylama i lemlerinde tanık aranmayaca ı" ba lıklı bölümünde,

"Yürürlükten kaldırılan 21.03.2014 tarihli ve (2) sayılı Genelge ile okuryazar olmayanların tüm i lemlerinin düzenleme yapılması zorunlulu u getirilmi ve buna istinaden de bu tarihten sonra görme engellilerin tüm i lemleri düzenleme ekinde ve tanıklar huzurunda yapılmı tır.

Ancak, görme engellilerin noterlik i lemlerinde tanık bulundurma zorunlulu u hakkında Görme Engelliler Federasyonu, Adalet Bakanlığı ı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ı temsilcilerinden olu an çalı ma grubu raporunun görü üldü ü TNB Yönetim Kurulunun 27.02.2018 tarihli toplantısında;

Görme engellilerin tüm i lemlerinin düzenleme olarak yapılması uygulamasının de i tirilerek, okuma yazma bilen, imza atabilen görme engellilerin Noterlik Kanununa göre onaylama ekinde yapılabilecek i lemlerinde iki tanık bulundurma zorunlulu unun aranmamasına, ilgilinin talebi halinde ise i lemin iki tanık huzurunda yapılmasına karar verilmi tir.

Bu sebeple, okuma yazma bilen, imza atabilen görme engellilerin; zorunlu olarak düzenleme yapılması gereken (vasiyet, ta ınmaz satı vaadi gibi) i lemleri dı ında kalan ve onaylama yapılması yeterli bulunan i lemlerinde tanık aranmayacaktır. Görme engellinin kendisinin talep etmesi halinde ise onaylama i lemlerde iki tanık bulundurulması mümkün bulunmaktadır." düzenlemesine yer verilmi tir.

NCELEME VE GEREKÇE:

USUL YÖNÜNDEN:

Dava konusu Genelge düzenlemesi ile "okuma yazma bilen/imza atabilen görme engellilerin onaylama ekinde yapılacak i lemlerde iki tanık bulundurma zorunlulu unun aranmamasına, ilgilinin talebi halinde ise i lemin iki tanık huzurunda yapılmasına" karar verilmi ve düzenleme ekinde yapılacak i lemlere ili kin bir belirlemeye yer verilmemi ise de, dava konusu düzenlemeden hareketle uygulamada düzenleme ekinde yapılacak i lemlerde tanık bulundurma zorunlulu u arandı ı anla ılmaktadır. Her ne kadar dava konusu edilen Genelge 12/06/2019 tarih ve 5 sayılı birle tirilmi Genelge ile yürürlükten kaldırılmı sa da, mer'i düzenlemede de davacı tarafından hukuka aykırı oldu u ileri sürülen iddialar benzer ekinde yer aldı ından i in esası incelenmi tir.

ESAS YÖNÜNDEN:

İgili Mevzuat:

1982 Anayasası'nın "Yönetmelikler" ba lıklı 124. maddesinde; Cumhurba kanı, bakanlıklar ve kamu tüzelki ilerinin, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve Cumhurba kanlı ı kararnamelerinin uygulanmasını sa lamak üzere ve bunlara aykırı olmamak artıyla yönetmelikler çıkarabilece i, "Kamu kurumu niteli indeki meslek kurulu ları" ba lıklı 135. maddesinde de; kamu kurumu niteli indeki meslek kurulu ları ve üst kurulu larının, belli bir mesle e mensup olanların mü terek ihtiyaçlarını kar ılamak, mesleki faaliyetlerini kolayla tırmak, mesle in genel menfaatlere uygun olarak geli mesini sa lamak, meslek mensuplarının birbirleri ve halk ile olan ili kilerinde dürüstlü ü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzelki ilikleri oldu u, hükmüne yer verilmi tir.

T.C.
DANI TAY
SEK Z NC DA RE

Esas No : 2019/4831

Karar No : 2024/1405

1512 sayılı Noterlik Kanunu'nun "Noterlik lemlerinde Uyulması Gerekli Genel Hükümler" ba lıklı birinci bölümünde yer alan "Hukuki i lemler ve ilgilileri" ba lıklı **72. maddesinde**, "Noterler, ilgililerin istemi üzerine, hukuki i lemleri belgelendirirler. Belgelendirme, bu kısım hükümleri ile di er kanunlar ve yönetmelikte gösterilen ekilde yapılır.

Igili, belgelendirme isteminde bulunan ki idir.

Noter, i yaptırarak kimselerin kimlik, adres ve yetene ini ve gerçek isteklerini tamamen ö renmekle yükümlüdür." düzenlemesine; "Igilinin i itme, konu ma veya görme engelli olması" ba lıklı **73. maddesinde**, "(De i ik: 1/7/2005-5378/23 md.) Noter, ilgilinin i itme, konu ma veya görme engelli oldu unu anlarsa, i lemler engellinin iste ine ba lı olmak üzere iki tanık huzurunda yapılır. Igilinin i itme veya konu ma engelli olması ve yazı ile anla ma imkânının da bulunmaması hâlinde, iki tanık ve yeminli tercüman bulundurulur." düzenlemesine; "mza yerine i aret, mühür veya parmak izi kullanılması" ba lıklı **75. maddesinde ise**, "Igililerle tanık, tercüman ve bilirki i imza atamadıkları ve imza yerine geçen bir el i areti kullanmadıkları takdirde, varsa mühür, yoksa sol elinin ba parma ı, bu da yoksa di er parmaklarından biri bastırılır ve hangi parma ın bastırıldı ı yazılır.

(De i ik ikinci fıkra: 1/7/2005-5378/24 md.) Bir noterlik i leminde imza atılmı veya imza yerine geçen el i areti yapılmı olmasına ra men, ilgilisi ister veya adına i lem yapılan ve imza atabilen görme engelliler hariç olmak üzere noter, i lemin niteli i, imzayı atan veya el i aretini yapan ahsın durumu ve kimli i bakımından gerekli görürse, yukarıdaki fıkradaki usûl dairesinde ilgili, tanık, tercüman veya bilirki inin parma ı da bastırılır. Mühür kullanılması hâlinde parma ın da bastırılması zorunludur." düzenlemesine yer verilmi tir.

Anılan Kanunun "Düzenleme" ba lıklı kinci Bölümünde yer alan ve " ekil" ba lı ını ta ıyan **84. maddesinin 1. fıkrasında**, "Hukuki i lemlerin noter tarafından düzenlenmesi bir tutanak eklinde yapılır." düzenlemesine; "Tutana ın okunması" ba lıklı **86. maddesinde**, "Tutana ın, ilgilinin gerçek iste i hakkındaki beyanı yazıldıktan sonra okuması için kendisine verilir. Igili tutana ı okur, içindekiler iste ine uygun ise, bu husus da yazıldıktan sonra altını imzalar." düzenlemesine; "Igilinin okuma ve yazma imkanına sahip olmaması" ba lıklı **87. maddesinde**, "Igili okuma ve yazma imkanına sahip de ilse, hazır bulundurulacak iki tanık huzurunda maksadını notere beyan eder. Noter, bu beyanı yazdıktan sonra tutanak okunur. Ancak, i lemin tanık huzurunda yapılmasını emreden di er kanunların hükümleri saklıdır.

Igili ve tanıklar, beyanın aynen yazıldı ını ifade ettikten ve bu husus tutana a geçirildikten sonra altını imza ederler." düzenlemesine; "Düzenleme eklinde yapılması zorunlu i lemler" ba lıklı **89. maddesinde ise**, "Niteli i bakımından tapuda i lem yapılmasını gerektiren sözleşme ve vekaletnamelerle, vasiyetname, mülkiyeti muhafaza kaydı ile satı , gayrimenkul satı va'di, vakıf senedi, evlenme mukavelesi, evlat edinme ve tanıma, mirasın taksimi sözleşmesi ve di er kanunlarda öngörülen sair i lemler bu fasıl hükümlerine göre düzenlenir." düzenlemesine yer verilmi tir.

6098 sayılı Borçlar Kanunu'nun "c. mza" ba lıklı 15. maddesinde, "mzanın, borç altına girenin el yazısıyla atılması zorunludur. Güvenli elektronik imza da, el yazısıyla atılmı imzanın bütün hukuki sonuçlarını do urur.

mzanın el yazısı dı ında bir araçla atılması, ancak örf ve âdetçe kabul edilen durumlarda ve özellikle çok sayıda çıkarılan kıymetli evrakın imzalanmasında yeterli sayılır.

(De i ik fıkra: 13/2/2011-6111/213 md.) Görme engellilerin talepleri halinde imzalarında ahit aranır. Aksi takdirde görme engellilerin imzalarını el yazısı ile atmaları yeterlidir." düzenlemesine yer verilmi tir.

Ta ınmazlarla ilgili mülkiyet hakkı, sınırlı aynî haklar ve ki isel hakların tapu siciline tescil, de i iklik, terkin ve düzeltme i lemleri ile sicil ve belgelerin ar ivlenmesinin usûl ve esaslarını kapsayan ve 17/08/2013 tarihli ve 28738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren **Tapu Sicil Tüzü ünün "Tanık bulundurulması gereken hâller" ba lıklı 24. maddesinde,** "(1) Tapu i lemlerinde, istem sahiplerinden biri veya birkaçının imza atamaması, okuma ve yazma bilmemesi, kimliklerinde üpheye dü ülmesi, ölünceye kadar bakma sözleşmesi ile mevzuatın öngördü ü di er hâllerde iki tanık bulundurulur.

(2) stem sahibinin, i itme, konu ma veya görme engelli olması hâlinde, i lemler iste e ba lı olarak iki tanık huzurunda yapılır. Engellinin tanık istememesi hâlinde, bu husus istem belgesinde veya resmî senette belirtilir. Iğilinin i itme veya konu ma engelli olması ve yazı ile anla ma imkânının da bulunmaması hâlinde, i aret dilinden anlayan yeminli bilirki i bulundurulur." düzenlemesine yer verilmi tir.

HUKUK DE ERLEND RME:

darenin düzenleme yetkisinin aslında ikincil, türev nitelikte oldu u hususunda duraksama bulunmamaktadır. Anayasa'ya göre, idarenin, düzenleme yetkisini kanunlar çerçevesinde ve kanunlara uygun olarak kullanması gerekmektedir. Kanunun öngördü ü düzenleme yetkisinin yine kanunda belirtildi i gibi kullanılması, kanun hükmü, bir konunun yönetmelikle düzenlenmesini öngörüorsa, düzenlemenin yönetmelikle yapılması zorunludur.

Ayrıca, normlar hiyerar isi olarak bilinen temel hukuk ilkesine göre, normlar arasında altlık ve üstlük ili kisi söz konusu olmakta ve her norm geçerlili ini bir üst hukuk normundan almaktadır. Ba ka bir anlatımla normlar hiyerar isi, her türlü normun hiyerar ik olarak bir sıra dahilinde sıralanması ve birbirine ba lı olması anlamına gelmekte olup; bunun do al sonucu olarak, hiyerar ik sıralamada daha altta yer alan normun, kendisinden üstte bulunan norma aykırı hükümler içermeyece i, bir ba ka deyi le alt norm niteli indeki düzenleyici i lemlerin, bir hakkın kullanımını üst normda öngörülmeyen bir ekilde daraltamayaca ı veya kısıtlamayaca ı; dolayısıyla, düzenleyici bir i lemin kendinden önce gelen kanun ve yönetmelik hükümlerine aykırı düzenlemeler getiremeyece i kabul edilmektedir.

Bu açıklamalar ı ında, uyu mazlı a bakıldı ında, davalı idarenin dava konusu alandaki düzenleme yetkisinin ve bu yetkinin hukuka uygun olarak kullanılıp kullanılmadı ının irdelenmesi gerekmektedir.

Olayda, görme engelli olan davacı tarafından düzenleme ekinde vekâletname çıkarma i leminde ancak iki tanık bulundurulması artıyla i leminin yapılabilece i belirtildi inden, okuma yazma bilen/imza atabilen görme engellilerin düzenleme ekinde yapılacak i lemlerde iki tanık bulundurma zorunlulu u aranmasının hukukili inin de erlendirilmesi gerekmektedir.

T.C.
DANI TAY
SEK Z NC DA RE

Esas No : 2019/4831

Karar No : 2024/1405

1512 sayılı Kanun'un "Igilinin i itme, konu ma veya görme engelli olması" ba lıklı 73. maddesi ile görme engellilere ili kin özel düzenlemelerin getirildi i, Kanunun "Igilinin okuma ve yazma imkanına sahip olmaması" ba lıklı 87. maddesinde ise imza atamayanların ve okuma yazma imkânı olmayanların durumlarına ili kin genel hükümlerin mevcut oldu u görülmektedir. 1512 sayılı Kanun'un görme engelliler ile ilgili düzenleme getiren 73. maddesinde onaylama veya düzenleme ekinde yapılan i lemler bakımından herhangi bir ayrıma gidilmemi , "i lemler" ifadesi kullanılarak görme engellilerin i lemlerinin iste ine ba lı olmak üzere iki tanık huzurunda yapılaca ı belirtilmi tir. Yine, Kanunun 75. maddesinde de, "imza atabilen görme engelliler hariç olmak üzere" ifadesine yer verilerek imza atabilen görme engelliler açısından ayrı bir usul izlenece i belirtilmi tir. Bu düzenlemeler göz önüne alındı ında, kanun koyucunun görme engelli ki ilerinin tek ba larına imzalarıyla ba layıcı i lem yapabileceklerini kural haline getirdi i, ancak talepleri bulunması halinde i lem esnasında tanık bulundurabileceklerine yönelik bir irade ortaya koydu u açıkça anla ılmaktadır.

06/05/2022 tarih ve 15264 sayılı Adalet Bakanlığı Hukuk leri Genel Müdürlü ü tarafından sunulan hukuki görü te de, "görme engelli bir bireyin, ilgilisi oldu u düzenleme ekinde bir noterlik i lemi yapılırken iki tanık bulundurulmasını arzu etmemesi ve imza atabilmesi durumunda, noterin ilgilinin gerçek iste i hakkındaki beyanını yazdıktan sonra görme engelli vatanda ın hazırlanan i lemin içeri ine teknolojik imkanlardan faydalanarak vakıf olması sa lanıp bu hususunda tutana a geçirilmesi halinde, i lemin iki tanık huzurunda yapılmasına gerek bulunmadı ı gibi bu yönde mevzuat de i ikli ine de ihtiyaç olmadı ı" de erlendirilmi tir.

Öte yandan, Tapu Sicil Tüzü ü'nün 24. maddesinin birinci fıkrasında, görme engelli bireyler herhangi bir tapu devir i lemini tercihleri do rultusunda iki tanık bulundurmaksızın gerçekle tirebilirken, Türkiye Noterler Birli i'nin mevcut uygulaması neticesinde noterde tapu devir i lemi için bir ba ka ki iye yetkiyi içeren vekâletname i lemini gerçekle tiremeyecektir. Hukukun genel kaideleri do rultusunda ki inin kendisi asıl i lemi tanık olmaksızın yapabiliyorken, mezkûr i lem için herhangi birini vekil tayin etme i ini evleviyetle yapabiliyor olması gerekmektedir.

Ayrıca, davacı tarafından, noterde gerçekle tirece i vekâletname çıkarma i leminde görme engeli nedeniyle iki tanık bulundurulması zorunlulu unun engellilik temelinde do rudan ayrımcılı a yol açtı ı gerekçesi ile Türkiye nsan Hakları ve E itlik Kurumuna yapılan ba vuruda, Kurumun 19/07/2022 tarih ve B. No: 2022/392, K: 2022/487 sayılı kararı ile "görme engellilerin yapaca ı i lemlerde tanık bulundurulmasının ancak görme engellinin talepte bulunması halinde gerekti i hususu kanunda açıkça düzenlenmi olmasına ra men görme engellilerin yapaca ı düzenleme ekindeki i lemlerde tanık bulundurulmasının uygulamada bir zorunluluk olarak dayatılmasının? okuma yazma bilen, imza atabilen görme engellilere yönelik farklı muamelenin makul ve me ru bir nedene dayanmadı ı, farklı muameleye tabi tutulan görme engelli bireye a ırı ve ola anın ötesinde bir külfet yükledi inden e itlik ilkesinin ve ayrımcılık yasa ının ihlal edildi i" gerekçesi ile muhataplar hakkında idari para cezası verilmesine karar verilmi tir.

Bu durumda, yapılan açıklamalar do rultusunda, dava konusu Genelge düzenlemesinin, okuma yazma bilen/imza atabilen görme engelliler düzenleme ekinde noterlik i lemi yaparken iki tanık bulundurmalarını zorunlu tutacak nitelikte sonuç do urması sebebiyle Noterlik Kanunu düzenlemelerine aykırı olarak düzenlendi i ve hukuka aykırı oldu u sonucuna varılmı tır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Türkiye Noterler Birli i tarafından yayınlanan 21/03/2014 tarih ve 2 sayılı Genelge'de yer alan "Okuma yazma bilen/imza atabilen görme engellilerin onaylama ekinde yapılacak i lemlerde iki tanık bulundurma zorunlulu unun aranmamasına, ilgilinin talebi halinde ise i lemin iki tanık huzurunda yapılmasına" düzenlemesinin **PTAL NE**,
2. Ayrıntısı a a ıda gösterilen toplam 545,00 TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine,
3. Karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 34.200,00 TL vekâlet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine,
4. Posta giderleri avansından artan tutarın kararın kesinle mesinden sonra istemi halinde davacıya iadesine,
5. Bu kararın tebli tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Dani tay dari Dava Daireleri Kuruluna temyiz yolu açık olmak üzere,
13/03/2024 tarihinde oybirli iyle karar verildi.

**Ba kan
Yüksel
ÖZTÜRK**

**Üye
Ali hsan
AH N**

**Üye
smail Hakkı
SAYIN**

**Üye
Mustafa Nafiz
ACAR**

**Üye
Yunus Emre
SILAY**

YARGILAMA G DERLER :

Ba vuru Harcı : 68,20TL
Karar Harcı : 92,50TL
YD Harcı : 73,10TL
Vekâlet Harcı : 17,40TL
Posta Gideri : 293,80TL
TOPLAM : 545,00TL

